

6. KRUHOVÁ VÁPENNÁ PEC V K. Ú. SVINNÁ NA ŠUMAVĚ – ARCHEOLOGICKÝ VÝZKUM A POKUS O ZÁCHRANU TORZA TECHNICKÉ PAMÁTKY

Marcela Waldmannová

6.1. Lokalizace a přírodní poměry

Roku 2010 byl realizován záchranný archeologický výzkum zanikající technické památky, kterou představuje torzo kruhové pece na vápno situované na katastru Svinné na Šumavě (okr. Klatovy, kraj Plzeňský). Na tomto příkladu je možno prezentovat úzkou spolupráci archeologie a památkové péče, jejíž výsledky se značnou měrou podílejí na určování postupu záchrany této památky zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky.

Pozůstatky vápenné pece se nacházejí 2 km východně od obce Javorná (pomístní název „Na staré vápence“, 861-863 m n. m; obr. 25). Na východním okraji parcely č. 33 stojí obytná patrová budova z přelomu 19. a 20. století, severovýchodním směrem pak přízemní podlouhlé stavení chlívů.

Svinná (Swina) představuje shluky usedlostí – samot roztroušených na severní terase říčky Ostružná, při západním úpatí Svinenského vrchu (969 m n. m.) - zvaných Střední, Dolejší a Hořejší Svinná. Severně od vápenky, pod usedlostmi Svinné, je pramenná pánev bezejmenného přítoku Ostružné. Terén mírně stoupá východním směrem k tzv. Hořejší Svinné až ke kótě 912 m n. m a 400-500 m severovýchodním směrem od vápenky se rozkládá vápencový lom. Lokalita se nachází za hranicí CHKO Šumava, okolní krajinu tvoří z převážné většiny pastviny, louky a smrkové lesy. Geomorfologicky se jedná o oblast Šumavské hornatiny - Šumavského podhůří. Z hlediska potenciální přirozené vegetace se lokalita nachází na rozhraní bučiny s kyčelnicí žláznatou a smrkové bučiny, jako půdní typ jsou přítomny podzoly (mapa potenciální přirozené vegetace a mapa klasifikace půd podle

TKSP; <http://geoportal.cenia.cz>). Geologické podloží tvoří z převážné části pararuly, podél vodotečí se pak vyskytují svahové sedimenty (hlína a písek, případně kameny a písek) a nivní sedimenty (hlína, písek a štěrky) kvartérního stáří. V blízkosti zkoumaného objektu je zaznamenán čockovitý výskyt mramoru (krystalického vápence), erlanu paleozoického až proterozoického stáří (www.geology.cz).

6.2. Historický kontext

První písemná zmínka o Svinné pochází z roku 1404 (*Profous - Svoboda 1957*, 255). Samotné vápenictví má v kraji značnou tradici. Jak ukázaly výpisy z velhartických matrik, zmínky o vápenicích ze Svinné se objevují minimálně od poloviny 17. století. Počátky průmyslové výroby vápna na Čachrovsku, jehož součástí byla také zkoumaná vápenná pec, jsou spojeny s podnikem Petra Kordíka, majitele čachrovského panství v letech 1833–1889. Ten rozšířil těžbu vápna v lomech v Jesení a na Svinné (*Brůha - Brůha 1941*, 69) a nechal zbudovat vápenky v Jesení, pod Čachrovem a v 70. letech 19. století i vápennou pec ve Svinné. K její stavbě měl být povolán specialista z Belgie (*Brůha - Brůha 1941*, 69). Důvodem této podnikavé aktivity byl projekt železniční trati z Klatov přes Nemilkov, Zejbiš (dnes Javorná), Zhůří do Alžbětína, která by umožnila snadnou dopravu uhlí k pecím a odvoz vápna k odběratelům. Trať byla nakonec vedena přes Nýrsko (*Steiner 2002*, 42). Vápno se z Čachrova dováželo pomocí dvaceti najatých povozníků, na zpáteční cestě se vozilo uhlí. Kordík se však stavbou kruhové pece velmi zadlužil, a když pak Svinná zůstala definitivně odříznuta od výhodné železniční dopravy, stal se podnik ztrátový. V důsledku toho se dostal majetek do konkurzu (*Klement 2010*, 5). Nový majitel neměl s provozem vápenky a podnikáním žádné zkušenosti, a tak si pec mezi lety 1885 a 1890 pronajal Karel Klement, který se potýkal se stejnými problémy s dopravou. Uhlí se muselo pracně dovážet z 15 km vzdálené železniční stanice Běšiny a po nekvalitních nezpevněných cestách se zpět do Běšin vozilo vyprodukované vápno. Náročnost a nákladnost dopravy způsobila, že v r. 1890 byl podnik prodán v dalším exekučním řízení. Vápno se pak pájilo již pouze příležitostně a v omezeném rozsahu (*Klement 2010*, 6). Pec ve Svinné nemohla konkurovat v té době se rozvíjícímu průmyslovému vápenictví na Horažďovicích. Materiál ze svinnenské pece byl prodán a v roce 1925 byl stržen komín (*Brůha - Brůha 1941*, 69). Obytné stavení a stáje byly i nadále využívány, později byla obytná budova přestavěna na rekreační objekt. Následovalo delší období poznamenané absencí využití a údržby. Přibližně před třemi lety koupil pozemek spolu s obytnou a provozní budovou a torzem pece nový majitel.

6.3. Relikty vápenné pece

Relikt pece ve Svinné je oválného tvaru s osovou orientací SZ–JV, o délce 40 m a šířce až 16 m. V jihovýchodní části se dochovalo pět zaklenutých prostor – komor pálícího kanálu. Vnější plášť pece, který je od paty do výšky klenby směrem k pálícímu kanálu zešíkmen, je vystavěn z místního lomového kamene (pararula) a vnitřek pálícího kanálu (stěny i klenba) je vystavěn ze žárovzdorných cihel. Jak víme z dobových fotografií, vzpomínek pamětníků i známých analogií (např. <http://muzeum.mineral.cz/vapenictvi>), měla pec původně ještě jedno dřevěné patro, odkud byly obsluhovány sypáky a zvonové uzávěry centrálního sběrače spalin.

Z konstrukčních detailů lze v jednotlivých komorách vysledovat pět odtahových otvorů (dnes zasypaných), v klenbě cca 30 sypacích otvorů (tzv. sypáků) a čtyři zesílené klenební pasy. Čtyři otvory prolomené ve vnějším obvodovém plášti jsou v místech původních zavážecích/vyvážecích otvorů. Zbylá část pece je ruinou, zborcené klenby pálícího kanálu i centrálního sběrače spalin jsou porostlé travním drnem a náletovými dřevinami. Komín stával jihozápadně od pece u cesty a dnes již není patrný ani jeho nadzemní reliktní.

6.4. Terénní výzkum

V jarních měsících roku 2010 bylo zjištěno narušení severozápadní části pece, které bylo způsobeno nevhodným odstraňováním náletových dřevin. Na základě toho byl zkontaktován majitel a po vzájemné dohodě bylo přistoupeno k postupné záchraně této ojedinělé technické památky. Záchrana objektu spočívá v zabránění další degradace dochovaných konstrukcí, a to zejména konzervací a v rámci statického zabezpečení pak vhodnou rekonstrukcí, přezděním či doplněním chybějících částí. V neposlední řadě je důležitý proces hledání novodobého využití, který bývá velmi složitý. Archeologický výzkum se tak stal nedílnou součástí předprojektových a projektových příprav. Dosud byl proveden ve dvou etapách, a to v letech 2010 a 2011. Realizaci zajistilo archeologické oddělení Národního památkového ústavu územního odborného pracoviště v Plzni (M. Waldmannová a L. Foster; geodetické práce M. Kodet).

Cílem první etapy archeologického výzkumu, která byla provedena v podzimních měsících roku 2010, bylo zejména zjištění původních úrovní podlah (terénu) v prostoru některé z komor pálícího kanálu (sonda I, řez A-A) a zjištění složení a stavu konstrukcí v prostoru centrálního sběrače spalin (sonda II, řez B-B). Sonda I byla umístěna v zaklenuté části pece, v ose odtahového otvoru druhé komory, sonda II byla umístěna přibližně ve středu pece, mezi obvodovými zdmi centrálního sběrače spalin.

Oproti první etapě, která měla charakter předstihového zjišťovacího výzkumu, se druhá, probíhající průběžně během roku 2011, odvíjela od prací prováděných v souvislosti se statickým zajištěním kleneb. Jednalo se v první řadě o dohled při vyklizení pálicího kanálu a při odstraňování klenebních zásypů (doplnění řezu A - A). Po následné instalaci dřevěných podpěr kleneb bylo možné položit další zjišťovací sondy III a IV, a to v místech zavážecích a vyvážecích otvorů třetí a čtvrté komory. V rámci sondy IV bylo zkoumáno rovněž zdívo obvodového pláště pece (řez C - C'). Cílem těchto sond pak bylo zejména zjistit konstrukční řešení zdíva obvodového pláště a případnou úpravu povrchu v prostoru vstupů do pece (obr. 26).

Sonda I

Sonda I byla položena v jihozápadní části pece (0,65–0,7 x 3,9 m). V rámci sondy byl rovněž vyčištěn zaklenutý prostor odtahového otvoru (kresebně byl dokumentován severovýchodní profil: řez A-Á). Pod až 1,15 m mocnou vrstvou sypké hnědé hlíny s odpadem 20. století a sutí zřícených částí pece (stratigrafická jednotka 101) následovala v severozápadní části sondy (u odtahového otvoru) 0,05 m mocná vrstva vápna (102), která nasedala na rovinu z kamenů (103). Sonda byla od úrovně vrstvy 103 dále hloubena pouze v severozápadní části, od okraje odtahového otvoru do vzdálenosti 0,8 m severovýchodním směrem. Zde byla v hloubce 0,34–0,36 m od povrchu terénu zjištěna pouhé 2 cm mocná jílovitohlinitá až písčítá vrstva béžové barvy (104). Následovala sypká hlinitá vrstva červené barvy s drobnými kamínky o mocnosti až 15 cm (105), která nasedala na vrstvu 106 tvořenou drtí žárovzdorných cihel a kamenů (mocnost 0,06 m). Vrstvu 107 představovala tmavě červená hlína s udasaným povrchem, příměsí kamenů a zlomků žárovzdorných cihel. Sonda dosáhla na úroveň tvořenou tvrdou krustou červené hlíny (108).

Záklenek odtahového otvoru (stratigrafická jednotka 112) je, stejně jako klenba pálicího kanálu, vystavěn ze žárovzdorných cihel, přičemž hloubka záklenku činí 0,83 m. Po odebrání stratigrafické jednotky 101 v zaklenutém prostoru kouřovodu bylo dosaženo dna, které je vystavěno z cihel pojených jílem (111) a směrem do centrálního sběrače spalin se prudce svažuje cca pod úhlem 45°. Za vnitřní lící záklenku směrem do nitra centrálního sběrače spalin byla sonda v celé výšce záklenku prodloužena o 0,3 m. Byly zde dokumentovány dvě vrstvy: až 0,3 m mocná vrstva sypké červené hlíny, na níž nasedala v úrovni cihlového soklu (111) až po horní hranici sondy sypká červená hlína s množstvím kamenů a cihel (110).

Mocnost klenebních zásypů činila cca 0,5 m a jejich složení bylo jednotné. Tvořila je sypká hlína červenohnědé barvy se zlomky cihel a rezných pálených dlaždic čtvercového tvaru (obr. 27).

Sonda II

Sonda II byla umístěna přibližně uprostřed pece, napříč centrálním sběračem spalín (1 x 3,7 m). Dna bylo dosaženo v hloubce 3 m od povrchu terénu (kóta 859,68 m n. m). Kresebně byl dokumentován severozápadní profil (řez B-B).

Pod vrstvou travního drnu (stratigrafická jednotka 201) byla dokumentována až 1,2 m mocná vrstva tmavě hnědé hlíny, s příměsí stavební suti (205). Tato uloženina trychtýřovitě porušovala vrstvu 202 (sypká hnědočervená hlína s lomovými kameny, mocnost max. 1 m). Následovala vrstva 203 (červená hlinitá vrstva s drtí cihel a propáleného hliněného omazu, mocnost 0,6 m), která nasedala na konstrukci 206, která byla dokumentována na kótě 860,05 m n. m. a tvořila dno sondy. Jedná se o cihelno-kamennou konstrukci, která u severní stěny sběrače (204S) tvoří tvar čtvrtiny kruhu vyzděného z kamene (pararuly) na velmi tvrdou světle šedou maltu. Směrem ke zdi 204J plynule na kamenný čtvrtkruh navazuje řada cihel, které byly vyskládány šikmo vůči terénu ve směru východ - západ. Konstrukce 206 dále pokračuje pod stratigrafickou jednotku 204J a ve vzdálenosti 0,5 m jižně od jejího líce jsou patrné cihly kladené na výšku a spojené pevnou maltou do tvaru deformovaného záklenku. Po vytěžení uloženin byly odhaleny lícované konstrukce zdí centrálního sběrače spalín, jejichž složení tvořil z převážné většiny lomový kámen (rula) a jen místy byla použita cihla. Pro přehlednost byly konstrukce označeny jako stratigrafické jednotky 204S (severní zeď) a 204J (jižní zeď). Zdivo je pojeno hlínou, kámen je velmi křehký, drolí se. Líc zdiva se dochoval od dna sondy až do výšky 861,90 m n. m. Ve svrchních partiích je zdivo poznamenáno silnou erozí a líc zde není dochován. V úrovni 860,54 m n. m. jsou dokumentovány výběžky konstrukce 204 (u severní zdi předstupuje do nitra sběrače spalín o 0,9 m, u jižní o 1 m). Konstrukce zde tvoří sokly dosahující výšky 0,6 m od dna. Na jižním soklu pak stojí pozůstatek cihlové konstrukce z pěti na sebe kladených cihel spojených hlínou. Tatáž situace se opakuje na protějším soklu, kde se však dochovaly jen 2 řady cihel (obr. 28-29).

Sonda III

Sonda III byla umístěna v prostoru vstupu komory 3 na šířku současné velikosti otvoru (1,3-1,4 x 2,2-2,3 m). V hloubce 0,27 m od úrovně současného povrchu byla zachycena úroveň na štět kladených, shora ohlazených kamenů. Délka sondy byla volena s ohledem na šířku vnějšího pláště pece při jeho patě. Zjištěné rozměry štětované úrovně činily 0,9-1 x 2,3 m, přičemž východní (vnější) okraj nebyl zachycen. Kameny byly kladeny souběžně s průběhem pece.

Sonda IV

Sonda IV byla umístěna v prostoru vstupu do komory 4 (1,4-1,5 x 2,3-2,7 m). Po odebrání zásypu z prostoru vstupu bylo stejně jako v případě sondy III dosaženo štětované úrovně, tentokrát však byl zachycen i její vnější okraj

(rozměry činily 1 x 2,5 m). Na většině plochy byly podlouhlé kameny kladeny opět souběžně s průběhem oválného tvaru pece, v poslední řadě na vnějším okraji pak byly kameny kladeny kolmo na ostatní. Povrch kamenů byl opět výrazně ohlazený a pokrytý vrstvou vypáleného vápna. Po odstranění násypů na bocích vstupu bylo v řezech odhaleno složení původní konstrukce vnějšího pláště pece. Pro kresebnou dokumentaci byl z důvodu větší čitelnosti a lepšího dochování vybrán J profil (obr. 30). Vnitřní stěna pálicího kanálu (stratigrafická jednotka 404) byla vystavěna ze žárovzdorných cihel o rozměrech 25 x 12 x 6 cm. K vnitřní cihlové zdi o tloušťce na délku 1-2 cihel (u paty zdi max. 0,5 m) přiléhá na spáru svislá kamenná konstrukce 405 z plochých podlouhlých kamenů na hlínu (tloušťka 0,8 m, dochována do výšky 2,4 m). Ve výšce 1,9 m se k ní připojuje další zdivo (406), jehož tloušťka činí 0,7 m, které je zděno šikmo, cca pod úhlem 60°. Prostor mezi konstrukcemi 405 a 406 tvořící trojúhelník je vyplněn stratigrafickými jednotkami 401, 402 a 403. V případě konstrukce 406 se jedná o smíšené zdivo (žárovzdorné cihly jsou použity v horní čtvrtině). Pojivem je hlína a ve spodních partiích byla použita nesoudržná hrubozrnná malta šedé barvy.

Vrstvu 401 o mocnosti max. 1,2 m tvořila sypká středně hnědá hlína s četnou příměsí kamenů, zlomků cihel a recentního odpadu. Následovala tuhá vrstva 402 žlutohnědé barvy (mocnost 0,6 m), která přiléhala ke stratigrafické jednotce 406. V západní části byl zjištěn úzký pruh zbarvený do červenohněda (označen jako stratigrafická jednotka 403), který přiléhá ke konstrukci 405.

V jihozápadní části sondy se dochoval základ konstrukce, který se projevoval pozůstatky tří žárovzdorných cihel kladených ve směru východ - západ. Cihly vyplňovaly mezeru širokou 0,41 m mezi štětovanou úrovní a odhalenou konstrukcí 404. Mezera mezi štětovanou úrovní a severní hranou konstrukcí 405, 406 a vrstev 402 a 403 ve zbylé části sondy byla bez výplně (šířka max. 0,5 m). V severozápadní části sondy přiléhala štětovaná úroveň ke špaletě vstupu. Směrem k východnímu okraji sondy (podél severního profilu) byla mezi štětovanou úrovní a konstrukcí vnějšího pláště zachycena mezera o šířce max. 0,3 m.

V severním profilu byly uloženy vyplňující trojúhelníkový prostor mezi konstrukcemi 405 a 406 odtěženy. Bylo zjištěno, že ve vzdálenosti 0,9 m od hrany severního profilu zásyp končí a následuje kamenná zadržka. Totéž bylo zjištěno i v případě profilu jižního, kde byla po dokumentaci řezu C - C' odtěžena pouze sypká uloženina 401. Kamenná zadržka zde byla zachycena ve vzdálenosti 1,5 m od hrany dokumentovaného řezu (obr. 31).

V rámci druhé etapy byly v prostoru pálicího kanálu odtěženy recentní navážky o mocnosti až 0,6 m. Po začištění spodní úrovně zjištěné již v sondě I (odpovídá nivelitě 861 m n. m.) byla provedena pouze fotografická

dokumentace jednotlivých úseků, resp. komor. Dosažená úroveň se vyznačovala výraznou ulehlostí, červenohnědým zbarvením, místy s proplástkou žlutohnědého jílu a zbytků vypáleného vápna. V prostoru komory 3 se na dně dochovala cca 0,2 m mocná spečená struskovitá křusta šedavé barvy.

V prostoru komory 1 byly dále dokumentovány dvě cihlové konstrukce. První se nacházela u západní špalety odtahového otvoru příslušné komory. Jednalo o zídku o délce cca 1 m ze 4 řad cihel na hlínu přiloženou kolmo na spáru ke zdivu centrálního sběrače spalin. Torzo druhé konstrukce přiléhalo na spáru k vnější obvodové stěně pece. V tomto případě byla konstrukce tvořena jedním kamenem, který nasedal na podlahu, na něm pak byly umístěny za sebou (kolmo na vnější plášť pece) dvě cihly, třetí pak souběžně s pláštěm pece. Pojivem byla opět pouze hlína.

Nálezy

Archeologické nálezy z první etapy výzkumu pocházejí pouze z vrstvy 203 a jsou recentního stáří (např. smaltované nádoby, plastové obaly apod.). Zajímavé prvky stavební keramiky byly pouze fotograficky zdokumentovány. Vedle cihel s raženými písmeny „V S“ jsou to zejména žárovzdorné cihly, ze kterých je vyzděn celý interiér pálicího kanálu (klenba i stěny jednotlivých komor a zaklenuté odtahové otvory). Samotná cihlářská hmota je sněhobílé barvy, plochy cihel jsou až ozdobně řešeny. Z jedné strany je patrný obdélný plastický rámeček, v jehož středu je nápis „Třemošná“. Druhá strana cihly je orámována užším plným rámečkem s plasticky šrafovanou plochou s písmeny „H P S“ uprostřed v plném poli (obr. 32). V interiéru pálicího kanálu je na žárovzdorných cihlách patrná až 5 cm silná křusta tmavě hnědé barvy, zřejmě se jedná o usazeniny spalin z výpalu. Během druhé etapy výzkumu byly archeologické nálezy získány z vrstvy 401 a dokládají tak zánikový horizont pece. Jednalo se o tři skleněné lahvičky o výšce cca 20 cm s nápisem Baťa (v jedné byl umělohmotný kartáček a zbytek obsahu lahvičky), keramické květníky, porcelánové hrnky a kamnové komorové kachle s reliéfní čelní vyhřívací stěnou opatřené tmavě hnědou glazurou. Zastoupeny byly jak kachle řádkové, tak římsové a dokonce jeden kus rohový.

6.5. Výsledky výzkumu

V sondě I byla zjištěna úroveň dna pálicího kanálu již v hloubce cca 0,2 m pod úrovní současného terénu (povrch vrstvy 103; kóta 861 m n. m.). Stratigrafická jednotka 104 představuje lůžko kamenité rovnaniny. Dno odtahového otvoru se z komory směrem do centrálního sběrače spalin prudce svažuje, a to přibližně pod úhlem 45°. Po vytěžení klenebních násypů byl zjištěn dobrý technický stav klenby. Vysokým žárem je tak silně spečená a pevná, že postačí

ji staticky stabilizovat pomocí rekonstrukce zdiva vnějšího pláště pece a není nutné realizovat původní záměr přespárování rubu cihlové klenby.

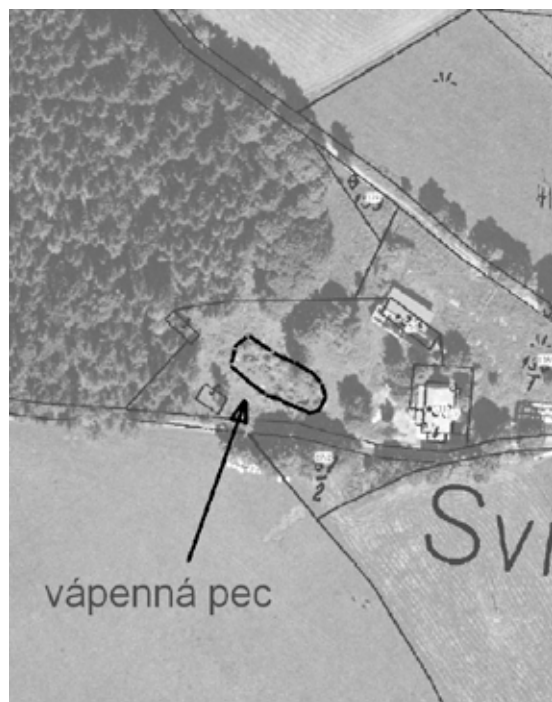
Sondou II bylo odhaleno obvodové zdivo střední části centrálního sběrače spalin – respektive v rámci sondy byly odhaleny severní a jižní vnitřní líce zdí. Technologicky se jedná o prostor pece, kde se odvádí spaliny do komína. V případě Svinné víme, že komín byl situován mimo samotné těleso pece, a to cca 25 m od středu pece jihovýchodním směrem. Konstrukci označenou jako stratigrafická jednotka 206 proto můžeme interpretovat jako fragment komínové šachty - kouřovodu, která pravděpodobně procházela pod jižní zdí (stratigrafická jednotka 204) a dále pokračovala ke komínu. Vzhledem ke zjištěné situaci ji lze očekávat v hloubce minimálně 2 m od současného povrchu terénu. Stratigrafické jednotky 205, 202 a 203 jsou uloženy v rámci pozvolného zánikového procesu. Dle archeologických nálezů typu obalu od zemědělských hnojiv „NPK-1“ Severočeských chemických závodů n. p. Lovosice ve stratigraficky nejstarší zásypové vrstvě (203) lze soudit, že ještě v poslední čtvrtině 20. století sloužila vápenka jako černá skládka. Stav kamenných konstrukcí centrálního sběrače spalin je špatný. Kámen je vlivem horkého provozu pece velmi křehký a rychle eroduje. Odhalování ruin zaniklé části pece proto nebylo doporučeno.

Úprava povrchu v prostoru komor 1, 2, 4 a 5, která byla sledována po odtěžení recentních násypů, nebyla spolehlivě určena. Nejspíš se jednalo o dusanou hlíněnou úroveň, občasně zpevněnou menšími kameny. Její zbarvení svědčí o horkém provozu. Interpretace spečené krusty v jižní části komory 3 je bez provedení dalších analýz problematická. Nejspíše se ale jedná o vápenec v blíže neurčeném stupni přepálení.

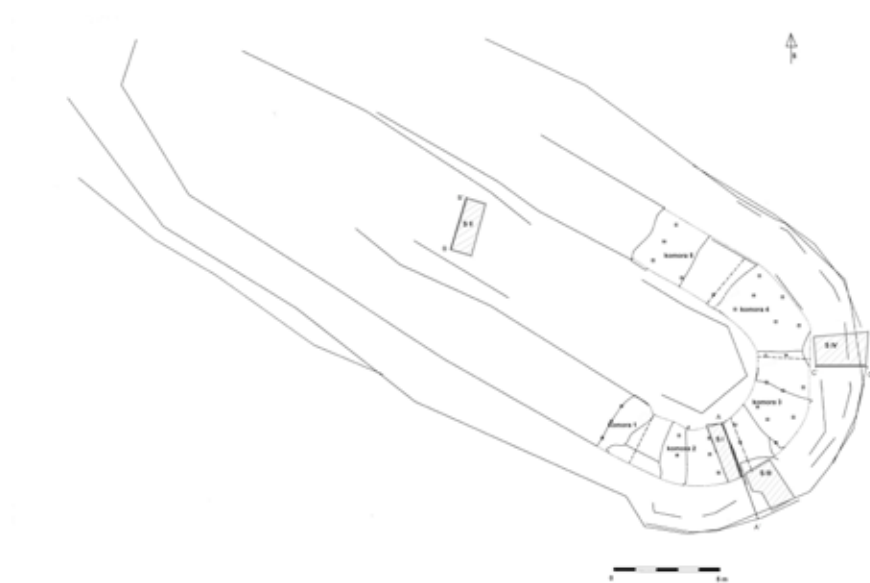
U cihelných konstrukcí v prostoru komory 2 rovněž nedokážeme určit ani jejich původ ani účel. Na základě znalosti technologie výroby vápna v kruhové peci lze s jistotou konstatovat pouze to, že odhalené konstrukce s ní nesouvisí. Může jít o jakékoliv druhotné využití pácího kanálu pomocí zděných příček (např. jako sklep, chlívek apod.).

Sondami III a IV se podařilo zachytit původní úpravu povrchu vstupů do pácích komor, kterou představuje štetová dlažba. Její šířka zároveň určuje původní šířku vstupů, která činila pouhých 0,9–1 m. Pozůstatek základu cihelné konstrukce dochovaný v mezeře mezi štetovou dlažbou a konstrukcí 404 v sondě IV patrně náležel základu zdvojeného pasu klenby. Zmíněné mezery mezi dlažbou zavážečích otvorů a konstrukcemi vnějšího pláště pece vznikly destrukcí původního zdiva otvoru, nejspíše cihelného. Barva pojiva konstrukcí 405 a 406 i uložení 402 a 403 svědčí o propálení, a tedy jejich existenci během provozu pece. Naopak uložení 401 vznikla až po ztrátě původní funkce pece. Vzhledem k přítomnosti chronologicky citlivého materiálu lze její zánikový horizont klást do 30.–40. let 20. století. Sonda IV rovněž ozřejmila konstrukční řešení pláště pece, tedy kombinaci plného a dutého zdiva.

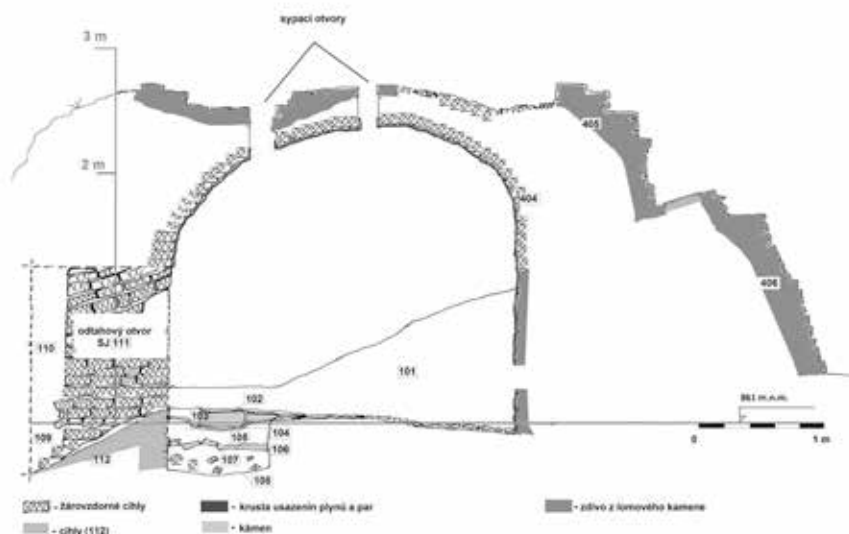
Přesnější datování výstavby pece lze spolehlivě určit na základě použitých žárovzdorných cihel z belgické třemošenské továrny. S velkou pravděpodobností se jedná o původní produkt třemošenské keramické továrny - Belgické akciové společnosti báňské a hutní, která zde fungovala mezi lety 1875-1890 (*Hrušíčková a kol. 2004, 98-99*). Vzhledem k tomu, že se majitel pece Petr Kordík prokazatelně dostal do finančních problémů a pec převzal do pronájmu Karel Klement ze Staňkova, musela být pec ve Svinné vystavěna mezi lety 1875-1885.

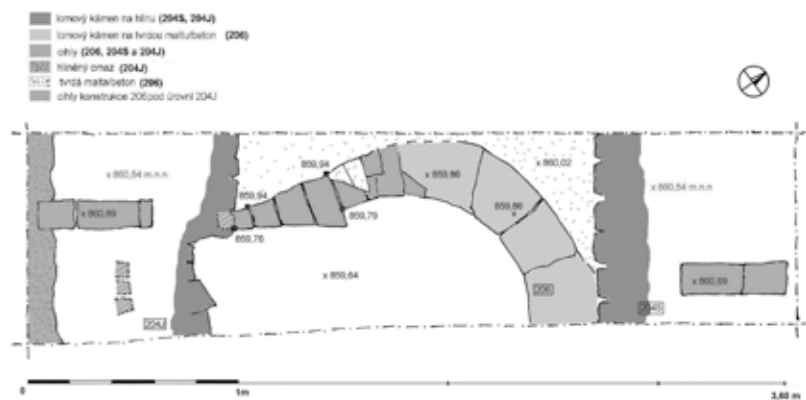
Obr. 25. Svinná (okr. Klatovy). Umístění torza kruhové vápenné pece na podkladu katastrální mapy a ortofotomapy (M. Waldmannová).

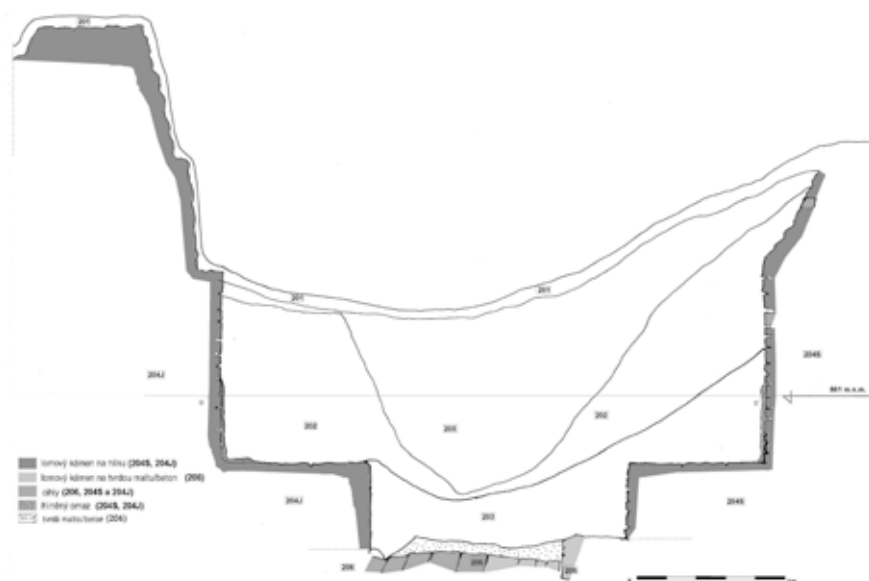
Obr. 26. Svinná (okr. Klatovy). Rozmístění sond I - IV a označení jednotlivých komor pálicího kanálu na podkladě geodetického zaměření, které vypracoval Ing. M. Kodet (PKDD Geo, s.r.o., Plzeň).

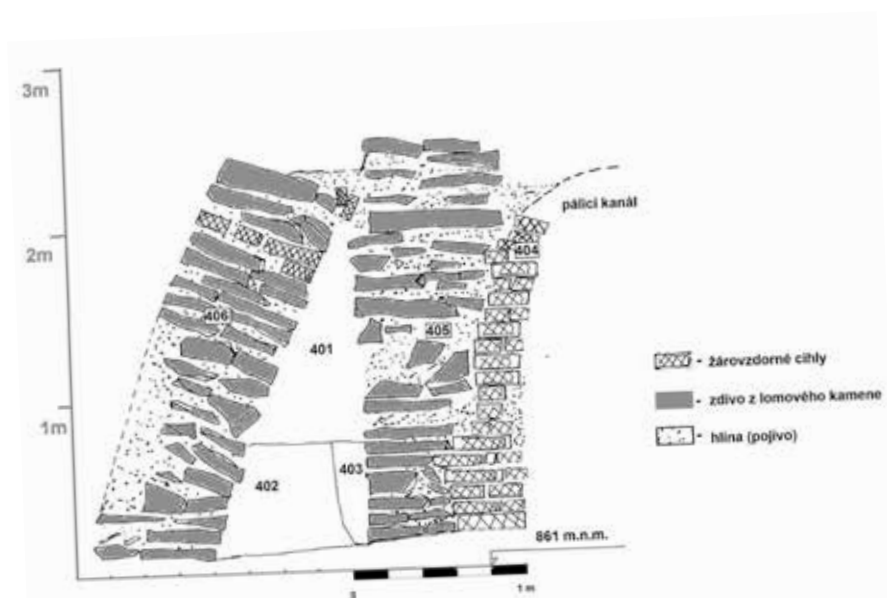
Obr. 27. Svinná (okr. Klatovy). Sonda I, řez A - A' (kresba M. Waldmannová).

Obr. 28. Svinná (okr. Klatovy). Sonda II, půdorys (kresba M. Waldmannová).

Obr. 29. Svinná (okr. Klatovy). Sonda II, řez B - B' (kresba M. Waldmannová).

Obr. 30. Svinná (okr. Klatovy). Sonda IV, řez C - C' (kresba M. Waldmannová).

Obr. 31. Svinná (okr. Klatovy). Sonda IV, severní profil; pohled na skladbu vnějšího pláště pece. Ve vstupu patrná štetová dlažba se zbytky vápna (foto M. Waldmannová).

Obr. 32. Svinná (okr. Klatovy). Detail žárovzdorné stavební keramiky - cihly s nápisy „H P S“ a „Třemošná“ (foto L. Foster).